

Je bent welkom

Jaarverslag 2024

VOEDSELBANKEN.NL
Utrecht

Oog voor voedsel • Hart voor mensen

In dit verslag

➤	Voorwoord	3
➤	Onze Missie	4
➤	Organisatie	5
➤	Huisvesting uitgifepunten	7
➤	Voedselwerving	9
➤	Eigen inzameling	10
➤	Project logistiek met de regio	11
➤	Voedselveiligheid en RIE	12
➤	Deelnemers	13
➤	Samenwerkingen	15
➤	In- en uitstroom	17
➤	Sociaal Juridische Dienstverlening	18
➤	Bestuur	19
➤	Communicatie met belanghebbenden	20
➤	Sociaal return en toegankelijkheid	21
➤	Financiën	22
➤	Risico's en onzekerheden voor de toekomst	25
➤	Bestuurssamenstelling	26
➤	Colofon	27

Voorwoord

In de afgelopen jaren zijn de deelnemersaantallen van Voedselbank Utrecht gestegen als gevolg van de coronacrisis, de oorlog in Oekraïne en de energiecrisis. In 2024 zien we een daling van het aantal huishoudens dat wekelijks een voedselpakket komt halen: van 644 huishoudens op 31 december 2023 naar 561 huishoudens op 31 december 2024. De daling verteld helaas niet hele verhaal.

Maatregelen van de overheid met betrekking tot verhoging minimumloon en verhoging kinderbijdrage hebben direct effect op onze deelnemersaantallen. De kosten van levensonderhoud en energie blijven echter voor mensen onverminderd hoog. Overigens zien we begin 2025 alweer een stijging van de deelnemersaantallen optreden.

Het is fijn als minder mensen een beroep op de voedselbank hoeven te doen, als ze zichzelf kunnen bedruipen. In de praktijk lukt dat echter niet iedereen. De Vereniging Voedselbanken Nederland constateert dat we (landelijk, maar ook in Utrecht) misschien maar een kwart of een derde van het aantal deelnemers bereiken dat een beroep zou kunnen doen op de voedselbank. Dat heeft verschillende oorzaken: mensen weten het niet of durven de stap niet te zetten:

Trots en schaamte spelen ook een rol. Bij Voedselbanken Nederland is daarom medio 2024 het Project Onder de Radar gestart: “hoe kunnen we potentiële deelnemers beter bereiken?” Utrecht is één van de pilotgemeenten, een pilot die plaatsvindt in de wijk Overvecht. In dat kader hebben we ons in 2024 gericht op vergroting van de kennis bij potentiële doorverwijzers. We zijn op locatie intensief voorlichting aan het geven (denk aan sociale makelaars, papiercafés, gezondheidscentra). Er is altijd veel doorloop in professionals dus is het nodig de kennis over de voedselbank actueel te houden. Bij de voedselbankwinkel Overvecht/Ondiep zien we in 6 maanden tijd een stijging van 230 naar 290 huishoudens. Dat zal vast niet enkel verklaard kunnen worden door de intensievere voorlichting, maar het zal beslist effect hebben. Eind 2024 hebben we ook huis aan huis geflyerd in Overvecht om extra sponsors te werven. Ook dat kan als neveneffect hebben geleid tot nieuwe deelnemers.

Als Voedselbank Utrecht hebben we ook in 2024 weer financiële steun gehad van diverse (maatschappelijke) organisaties, met veel grote en kleine initiatieven. Dit heeft ons in staat gesteld om daar waar nodig aanvullend gezond voedsel te kopen. Tegelijkertijd constateren we dat er extra fondsenwerving nodig is als we de komende jaren op dezelfde voet willen doorgaan.

Onze missie

Bij Voedselbank Utrecht staan we voor meer dan het verstrekken van voedsel. We willen een plek zijn waar mensen zich welkom voelen en met respect worden geholpen. Onze inzet richt zich op samenwerking, duurzaamheid en het tegengaan van verspilling. Zo bouwen we samen aan een Utrecht waar niemand tekort hoeft te komen.

Voedselbank Utrecht wil een goed voedselpakket bieden aan hen die dat nodig hebben in Utrecht. Daarvoor doet de stichting het volgende: ze zorgt voor samenwerking tussen de voedseluitgiftepunten in Utrecht, ze organiseert de aanlevering van voedsel, ze onderneemt actie voor verduurzaming en tegen verspilling, ze optimaliseert de dienstverlening aan de deelnemers, en ze is aanspreekpunt voor maatschappelijke partners.

We beseffen dat onze deelnemers vaak noodgedwongen een beroep doen op voedselhulp. Voor velen is dat een moeilijke stap, waarbij ze een mentale drempel moeten overwinnen. Juist daarom vinden we het belangrijk dat alle vrijwilligers werken vanuit de kernwaarden: warmte, welkom en waardigheid.

Meer informatie >

Organisatie

De Stichting Voedselbank Utrecht (SVU) is opgericht in 2017. Op diverse plekken in de stad Utrecht waren toen al – vaak jarenlang - een aantal uitgiftepunten actief. De SVU is oorspronkelijk opgericht om zowel vanuit de gemeente als vanuit Voedselbanken Nederland één aanspreekpunt te hebben.

Inmiddels is de samenwerking en afstemming tussen de verschillende uitgiftepunten geïntensiveerd. Vanuit de Voedselbank Utrecht worden de 6 uitgiftepunten ondersteund met voedselverwerving, voedsellevering, voedselveiligheid, vrijwilligersbeleid en huisvestingszaken.

Het bestuur bestaat eind 2024 uit 5 bestuursleden. Het bestuur zal begin 2025 uitgebreid worden naar 6 personen omdat de wekelijkse tijdsbelasting van de bestuursleden fors is (varieert van gemiddeld 8 - 16 en soms zelfs 20 uur per week). Het bestuur wordt ondersteund door een coördinator op het Centraal Magazijn en door de 7 coördinatoren op de uitgiftepunten.

In 2024 zijn twee bestuursleden vertrokken. Begin 2024 het bestuurslid voor Voedselverwerving en Logistiek; eind 2024 de penningmeester, die ook een half jaar de portefeuille voedselverwerving heeft waargenomen. We hebben eind 2024 beide vacatures weer op een goede manier kunnen opvullen.

De Stichting Voedselbank Utrecht draait op vrijwillige inzet in verschillende functies: in het bestuur, op het Centraal Magazijn, voor het transport, bij de uitgiftepunten en van de financieel vrijwilligers (die door U-Centraal opgeleid worden). Alle vrijwilligers kunnen gebruik maken van een onkostenvergoeding. Eind 2024 zijn er bij Voedselbank Utrecht ruim 200 vrijwilligers actief.

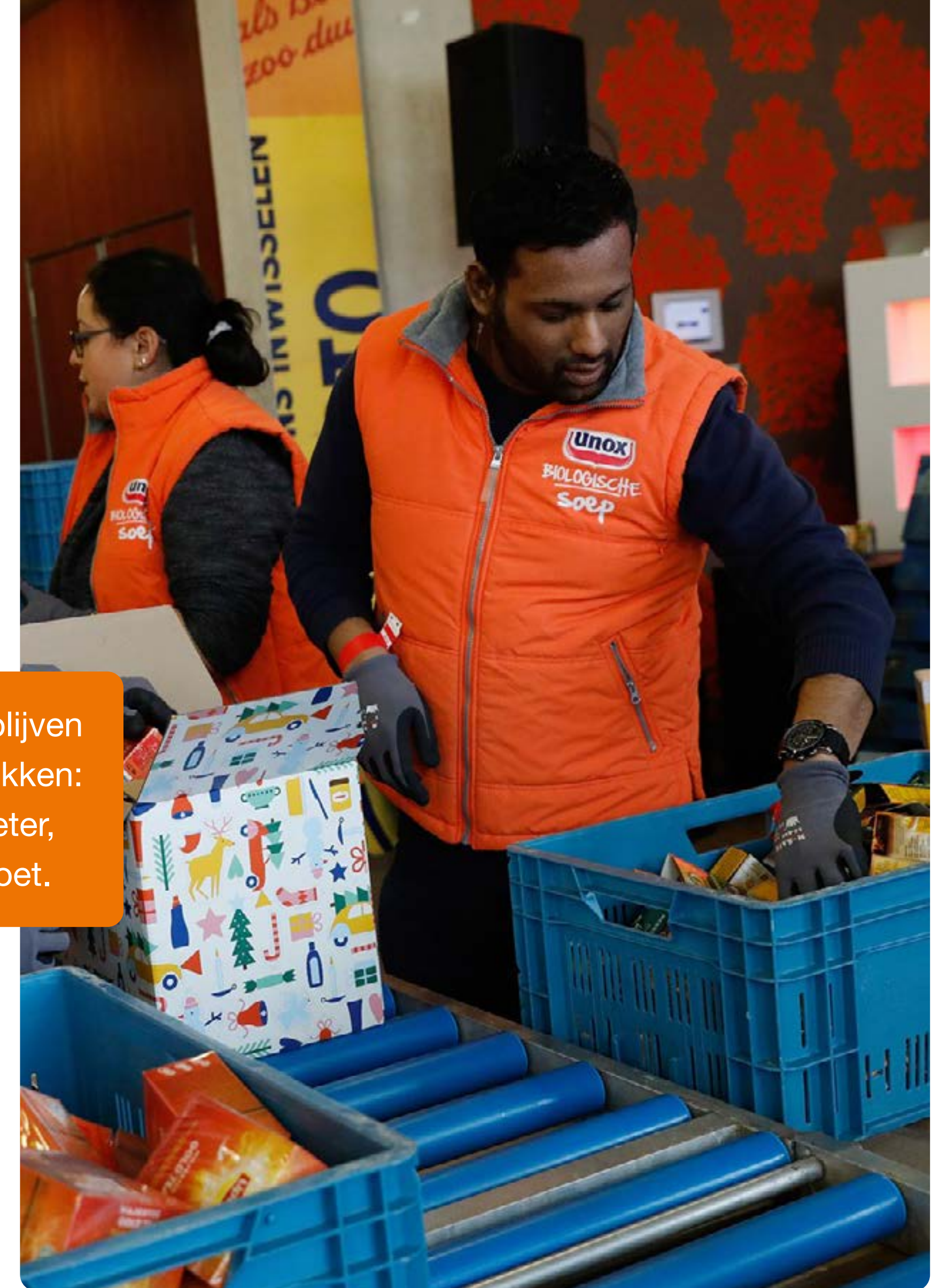
Vanaf 1 juli 2023 hebben we één coördinator voor het Centraal Magazijn voor 20 uur per week. Zij is verantwoordelijk voor de gehele operatie op het Centraal Magazijn, is aanspreekpunt voor externe partijen en draagt zorg voor zaken als het distributieproces, de opslag, training van de vrijwilligers op het Centraal Magazijn en voedselveilig werken. De coördinator is in dienst van Stichting de Tussenvoorziening en de uren van de coördinator worden gefinancierd door een fonds en deels door de gemeente. De coördinator wordt om niet beschikbaar gesteld aan Voedselbank Utrecht.

Het vervullen van een aantal cruciale vrijwilligersfuncties binnen de organisatie is niet altijd makkelijk. Dat geldt vooral voor de coördinerende functies voor de uitgiftepunten en het Centraal Magazijn, maar het geldt bijvoorbeeld ook voor het invullen van de chauffeursfuncties.

Gelukkig zien we wel een groeiende interesse van jonge vrijwilligers, al dan niet met een afstand tot de arbeidsmarkt, voor uitvoerende vrijwilligers functies als magazijnmedewerker, vrijwilliger bij een uitgiftepunt of voor specifieke projecten. In 2024 is het ook gelukt om vrijwilligers te werven die ondersteuning bieden aan de portefeuilles van bestuursleden. Dit betreft vrijwilligers op het vlak van IT, communicatie en de coördinatie van supermarktacties.

Voedselbanken blijven noodhulp verstrekken: hoe meer, hoe beter, zolang als het moet.

Huisvesting

uitgiftepunten

Utrecht kent begin 2024 een goed netwerk van 7 uitgiftepunten verdeeld over de stad. Sinds juli 2024 kunnen de deelnemers uit de wijk Ondiep ook terecht in de voedselbankwinkel in Overvecht. Deze winkel is vier dagen in de week geopend (ook op zaterdag).

Voordeel van een winkelconstructie is dat mensen zelf voedsel kunnen kiezen dat aansluit op hun wensen. Het voorkomt ook dat mensen thuis voedsel weggooien waar ze geen behoefte aan hebben. Momenteel maakt bijna de helft van het aantal huishoudens van de SVU gebruik van deze voedselbankwinkel.

De andere uitgiftepunten maken gebruik van ruimtes in buurthuizen of kerken, zoals in de wijken Kanaleneiland, Lombok, Lunetten, Rivierenwijk en Zuilen.

Het centraal magazijn is gevestigd aan de Arkansasdreef.

Het uitgiftepunt Oost is gevestigd in het Rode Kruisgebouw. Deze locatie staat onder druk omdat de gemeente herontwikkeling van dat gebied nastreeft. Op welke termijn we daar weg moeten is nog niet helder.

Het is wel een reden voor het bestuur om te onderzoeken of er ook in dit deel van de stad een voedselbankwinkel te realiseren is.

Het uitgiftepunt Leidsche Rijn met een winkelconcept is vanaf 1 januari 2022 zelfstandig, en valt niet meer onder Voedselbank Utrecht.

- ① Kanaleneiland
- ② Lombok
- ③ Lunetten
- ④ Rivierenwijk
- ⑤ Zuilen
- ⑥ Oost
- 7 Ondiep-Overvecht

Keuze mogelijkheden

We zijn erg blij met de voedselbankwinkel in Overvecht op de Moldaudreef 1. Niet alleen omdat mensen zelf keuzes kunnen maken welk voedsel ze meenemen. De voedselbank zit samen met andere organisaties op deze locatie (Leger des Heils, ROC, Utrecht werkt, de werkwinkel en WIJ 3.0), waardoor de drempel tot samenwerking verlaagd is. En bij binnenkomst is er een gezamenlijke ontvangstruimte, gezellig ingericht met een koffiebar, waar mensen even wat kunnen drinken, voor een praatje of waar ze wachten tot ze aan de beurt zijn.

We streven ernaar om ook bij de andere uitgiftepunten mensen keuzes te geven wat betreft voedsel. En bij voorkeur ook een plek waar ze kunnen wachten met een kop koffie. Niet op elke locatie is dat echter mogelijk gezien het gebrek aan ruimte.

Nieuwe bakwagen

De aanlevering van producten vanuit het Centraal Magazijn aan de winkel in Overvecht vindt uiteraard op een andere wijze plaats dan aan de overige uitgiftepunten in de buurthuizen; geen voorverpakte kratten, maar de producten worden in grote hoeveelheden aangeleverd ten behoeve van plaatsing in de winkel.

In 2024 hebben we een nieuwe bakwagen aangeschaft (een BE combi) voor het transport naar en vanuit het Centraal Magazijn. De nieuwe bakwagen is groter dan de oude (die vaak zwaar beladen was). De consequentie is echter wel dat alleen chauffeurs met een BE rijbewijs hierin mogen rijden. We hebben de chauffeurs die hier niet over beschikten in de gelegenheid gesteld om dit BE rijbewijs op onze kosten te halen.

Voedsel- werving

Voedselverwerving is altijd al een belangrijke prioriteit geweest, maar wordt steeds belangrijker. We krijgen minder producten van de detailhandel omdat zij steeds efficiënter gaan werken.

In bijgaande grafiek is zichtbaar hoe wij aan onze producten komen, namelijk door eigen inzameling, door de landelijke Groente en Fruitbrigade (gelieerd aan Voedselbanken Nederland), door levering vanuit Voedselbanken Nederland via het Regionaal Distributiecentrum (RDC) Rotterdam en door eigen inkoop. Afgelopen jaar hebben we ruim 100 inzamelingsacties gehouden. Het is hartverwarmend om te zien dat veel mensen bereid zijn producten te geven voor de voedselbank. Desondanks zien we het deel 'Inkoop' de laatste jaren groeien. Naast 'vers' kopen we nu ook 'houdbaar' in en we overwegen of we soms ook non-food zullen toevoegen (schoonmaakmiddelen ed.).

Eigen inzameling

De winkelacties die gecoördineerd worden vanuit het Centraal Magazijn komen aan alle uitgiftepunten ten goede. De winkelacties die geïnitieerd en gecoördineerd worden door een wijk (en enkel gefaciliteerd door het Centraal Magazijn), komen ten goede aan het uitgiftepunt in die specifieke wijk.

- We krijgen donaties in producten van bedrijven en instellingen (restpartijen, kerstpakketten etc.)
- We krijgen donaties in producten van particulieren
- We houden inzamelingsacties, samen met andere partijen. In 2024 zijn er ruim 100 acties geweest: winkelacties, magazijnacties en inzamelingen op locatie.
- We ontvangen financiële donaties, waarmee we gericht houdbare producten kunnen inkopen die vaak schaars zijn in de voedselpakketten.

Inzamelingsacties

In 2024 zijn we gestart met maandelijkse inzamelingsacties in supermarkten in Utrecht. Dit is aanvulling op de landelijke actieweken vanuit Albert Heijn en Jumbo. Voor 2025 verwachten we nog meer winkelacties te kunnen gaan uitvoeren omdat we het vrijwilligersteam Winkelacties eind 2024 fors hebben kunnen uitbreiden.

De opbrengsten van deze acties vormen een belangrijke aanvulling op het reguliere voedselaanbod. Niet alleen leveren de ingezamelde producten direct een waardevolle bijdrage aan de pakketten, ook vergroten de acties de zichtbaarheid van de Voedselbank in de stad. Ze bieden daarnaast een laagdrempelige manier voor inwoners om betrokken te raken en hun steun te tonen.

De continuïteit van deze acties helpt ons om het voedselaanbod beter te plannen en aan te vullen waar tekorten dreigen te ontstaan. Daarmee dragen de winkelacties direct bij aan een stabielere en meer gevarieerde samenstelling van de pakketten.

6x per week
met eigen transport

Route langs Albert Heijn
Aldi, Jumbo en Picnic.

Project logistiek met de regio

Voedselbank Utrecht werkt samen met een aantal andere voedselbanken in de regio Utrecht om zowel de logistiek als de inzameling te verbeteren.

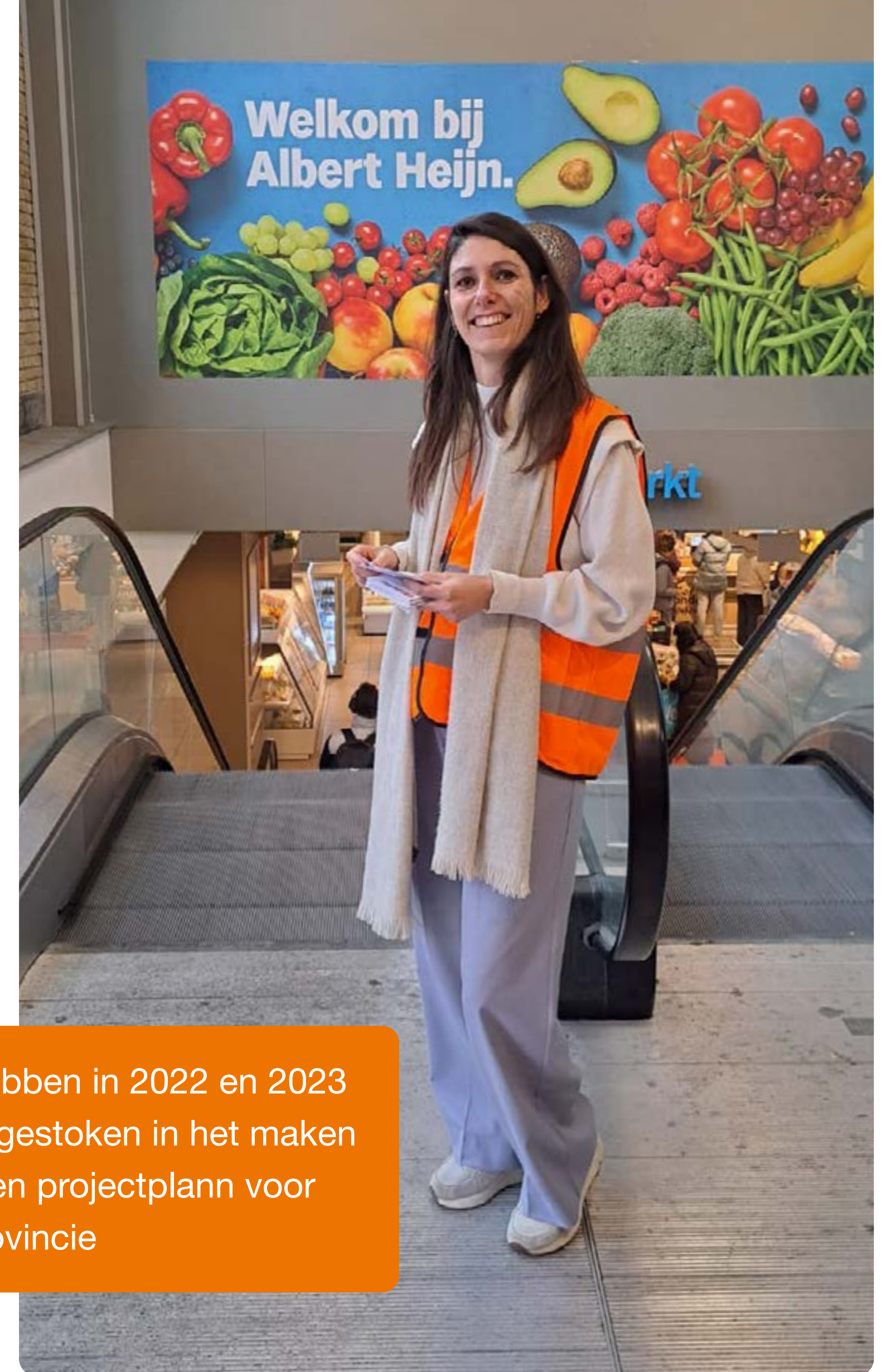
Afgelopen jaar hebben we de leveranties van de landelijke Groente en Fruitbrigade en van Stichting Manna al rechtstreeks aangeleverd gekregen (zonder tussenkomst van het RDC). Wij zorgen dan voor doorlevering naar enkele andere gemeenten. We streven ernaar door samenwerking met de regio ook voor houdbare producten een meerwaarde te realiseren. We zoeken continu samenwerking met organisaties in de regio, met als doel subsidie te krijgen om verdere stappen te kunnen zetten.

Dat heeft niet tot resultaat geleid. Gevolg hiervan is dat we de huur van de derde loods op de Arkansasdreef (die we aangehouden hadden met het oog op dit regionale project) beëindigd hebben per 1 februari 2024. We hebben alle werkzaamheden nu geconcentreerd in twee loodsen op de Arkansasdreef. De ruimtes worden nu efficiënter (in de hoogte) benut en we hebben de werkwijze waar nodig aangepast.

Daarnaast blijven we actief in gesprek met zowel de landelijke organisatie als met de regiegemeenten om te verkennen waar gezamenlijke initiatieven mogelijk zijn. Denk hierbij aan het bundelen van transport, gezamenlijke opslag of het afstemmen van inzamelacties. Door deze samenwerking willen we niet alleen de logistieke processen verder optimaliseren, maar ook bijdragen aan een duurzamere voedselketen waarin verspilling zoveel mogelijk wordt voorkomen.

We hebben in 2022 en 2023 effort gestoken in het maken van een projectplann voor de provincie

Voedsel veiligheid

en RIE

Via Voedselbanken Nederland is begin 2019 de mogelijkheid geboden een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RIE) te laten uitvoeren. Wij hebben van dit aanbod gebruikt gemaakt. Hieruit zijn diverse aandachtspunten gekomen welke wij de afgelopen jaren hebben opgepakt. De RIE wordt jaarlijks besproken in het bestuur.

Net als andere organisaties in de voedselketen moeten wij als voedselbank op alle uitgiftepunten voldoen aan de strenge regels rondom voedselveiligheid.

Ook in 2024 heeft de jaarlijkse audit door Sensz plaatsgevonden en hebben we het certificaat voedselveiligheid opnieuw behaald (met een rapportcijfer 8).

Audits

Gedurende het jaar 2024 zijn er daarnaast weer interne audits bij alle uitgiftepunten geweest, middels een visitatie door een deskundige vrijwilliger. Daarnaast hebben alle vrijwilligers de gelegenheid gekregen om hun kennis op te halen (online of via fysiek gegeven cursussen).

Centraal magazijn

Op het Centraal Magazijn is plaagdierbestrijding – net als bij alle levensmiddelen-detailhandel – een permanent aandachtspunt waar we professionele ondersteuning bij gebruiken middels advisering door professionals van Voedselbanken Nederland en een contract met een plaagdierbestrijder. Dit heeft mede geleid tot een aantal constructieve aanpassingen in de loodsen. Daarnaast werken we nu ook met afgesloten kratten voor producten die aantrekkelijk zijn voor muizen. Dat is een extra investering geweest die tot een verbetering van de voedselveiligheid heeft geleid. Wij blijven ons inzetten om de hoge standaard rondom voedselveiligheid te behouden en verder te versterken.

Daarbij zien we audits en cursussen niet als verplichting, maar als kans om onze processen continu te verbeteren. Door samen te werken met experts én de inzet van onze vrijwilligers kunnen we risico's tijdig signaleren en oplossen. Zo waarborgen we dat alle producten veilig en met zorg bij onze klanten terechtkomen.

Deelnemers

In 2024 waren de volgende normbedragen van toepassing, vastgesteld door de ALV van Voedselbanken Nederland.

Normbedragen	vanaf 1 januari 2024
Basisbedrag per huishouden	€ 200,-
Per persoon	€ 115,-
Voorbeelden van normbedragen per huishouden:	
1 persoon	€ 115,-
2 personen	€ 430,-
3 personen	€ 545,-
4 personen	€ 660,-
5 personen	€ 775,-
6 personen	€ 890,-

De tabel hieronder geeft weer hoeveel huishoudens, éénouderhuishoudens en kinderen er op 31 december 2024 stonden geregistreerd per categorie, per uitgiftepunt. Verder waren de kosten lager om twee redenen. Ten eerste waren de inrichtingskosten voor NOA in 2023 éénmalig. Dat scheelde dus 32k in 2024, Verder hebben we veel minder aan voedselaankopen uitgegeven. 78k minder. Dat kwam vooral ook doordat er minder deelnemers waren. Ik denk dat het wel goed is om te zeggen dat dit éénmalig was. In 2025 hebben we meer deelnemers dan ooit, dus de voedselinkoopkosten zijn weer op zelfde niveau als in 2023. De kosten waren in 2024 lager dan in 2023 omdat er in 2024 minder huishoudens een beroep deden op de voedselbank. In 2025 zien we weer een sterke toename naar bijna 700 huishoudens. Verder waren de kosten in 2023 éénmalig hoog vanwege de samenvoeging van de uitgiftepunten in Ondiep en Overvecht in onze nieuwe winkelformule NOA in Tamarinde.

(Bron: Voedselbank.nu registratiesysteem)

32.558
huishoudens
Wekelijks ontvangen 81.951
personen voedselhulp
(per december 2024)

	Huishoudens	Alleenstaanden	Eenouder gezinnen	Gezinnen	Stellen	Kinderen <18	Kinderen >=18	Personen
Uitgiftepunt								
Kanaleneiland	85	20	31	29	5	111	63	293
Lombok	61	28	24	8	1	53	29	152
Lunetten	37	22	9	57	1	24	16	83
Ondiep - Overvecht NOA	262	102	81	68	11	279	90	710
Rivierenwijk	34	18	10	4	2	31	9	80
Utrecht - Oost	46	26	9	9	2	30	15	102
Zuilen	36	11	17	8	0	33	26	103
Totaal	561	227	181	131	22	561	248	1523

Tabel 1: Aantal huishoudens, volwassenen, kinderen per uitgiftepunt (peildatum 31 december 2024)

Uitgiftepunt	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kanaleneiland	38	52	50	51	68	100	81	85
Lombok	25	27	26	46	59	67	68	61
Lunetten	38	27	28	42	34	48	38	37
NOA in Tamarinde*	176	194	221	237	233	314	317	260
Rivierenwijk	20	28	27	34	34	37	29	34
Utrecht - Oost	20	41	35	51	48	57	49	46
Zuilen	33	43	43	37	33	54	42	36
Totaal	378	405	430	498	509	677	624	559

Tabel 2: Aantal huishoudens per uitgiftepunt 2019 – 2023

Samenwerkingen

Rode Kruis

Medio 2023 is er een intensievere samenwerking ontstaan met het Rode Kruis. Aanleiding was de onduidelijkheid die ontstaan was in de coronaperiode toen het Rode Kruis boodschappenkaarten ging verstrekken aan mensen in nood om voedsel te kopen. Het verstrekken van deze boodschappenkaarten vindt plaats via tussenpersonen/organisaties die zelf beoordelen of iemand het nodig heeft.

Belangrijk is om de deelnemers die in aanmerking komen voor de voedselbank ook daadwerkelijk door te verwijzen. Het aanbod van de voedselbank voor deelnemers is immers veel groter dan de tweewekelijkse boodschappenkaart van het Rode Kruis. Naast het wekelijkse voedselpakket (voor een 1- of 2-persoons huishouden een waarde van ongeveer 50 euro), krijgen de deelnemers nog een aantal andere zaken, zoals 2x per jaar cadeaubonnen (in juni en december), verjaardagspakketten voor jarige kinderen (via de Stichting Jarige Job en via McDonalds), sinterklaascadeaus en een kerstpakket.

Inzet van de gesprekken met het Rode Kruis en hun tussenpersonen is om tot betere afstemming en doorverwijzing te komen in het belang van de deelnemers. In 2023 heeft een eerste bijeenkomst met tussenpersonen plaatsgevonden, begin 2024 een tweede. Ook op landelijk niveau wordt dit door Voedselbanken Nederland en het Rode Kruis opgepakt. Utrecht neemt deel aan een landelijke pilot om de samenwerking verder te verbeteren. Op lokaal niveau hebben we heel goed contact, bij aanvragen aan het Rode Kruis wordt vaak eerst gekeken of mensen niet bij de voedselbank terecht kunnen.

Een neveneffect van deze samenwerking is dat we af en toe nu levensmiddelen krijgen van het Rode Kruis. En – voor ons ook belangrijk – als we tijdelijk een tekort hebben aan chauffeurs dan kunnen we gebruik maken van de pool chauffeurs bij het Rode Kruis.

In- en uitstroom

Redenen voor nieuwe aanmeldingen kunnen bijvoorbeeld zijn: te hoog beslag op toeslagen, betalingsregelingen met schuldeisers waarvan de bedragen veel te hoog zijn, inwonende kinderen van achttien jaar en ouder die geen kostgeld kunnen betalen, mensen die net een verblijfsstatus hebben maar waarvoor de uitkering en toeslagen nog opgestart moeten worden en deelnemers die met hun inkomen (vaak zelfs uit werk) onder het normbedrag vallen.

Afgelopen jaar zijn 535 mensen uitgestroomd (in 2023 waren dit er 554), om diverse redenen. 159 deelnemers gaven aan dat hun financiële situatie voldoende was verbeterd (in 2023 waren dit er 251), 150 mensen zijn zonder opgaaf van reden niet meer verschenen bij de uitgifte (in 2023 waren

In- en uitstroom

Redenen voor nieuwe aanmeldingen kunnen bijvoorbeeld zijn: te hoog beslag op toeslagen, betalingsregelingen met schuldeisers waarvan de bedragen veel te hoog zijn, inwonende kinderen van achttien jaar en ouder die geen kostgeld kunnen betalen, mensen die net een verblijfsstatus hebben maar waarvoor de uitkering en toeslagen nog opgestart moeten worden en deelnemers die met hun inkomen (vaak zelfs uit werk) onder het normbedrag vallen.

Afgelopen jaar zijn 535 mensen uitgestroomd (in 2023 waren dit er 554), om diverse redenen. 159 deelnemers gaven aan dat hun financiële situatie voldoende was verbeterd (in 2023 waren dit er 251), 150 mensen zijn zonder opgaaf van reden niet meer verschenen bij de uitgifte (in 2023 waren dit er 163), 25 mensen zijn verhuisd (in 2022: 24), en van 89 is de reden onbekend/overig (in 2023: 116).

In totaal hebben 1096 huishoudens in 2024 ondersteuning ontvangen van de voedselbank in Utrecht (in 2023 waren dit er 1198).

Sociaal Juridische Dienstverlening

Van deelnemers wordt verwacht dat zij actief meewerken aan een oplossing voor hun financiële situatie. De landelijke en tevens lokale afspraak is dan ook ‘geen pakket zonder traject’. De koppeling van een hulpverlener aan een deelnemer is cruciaal om stappen te zetten richting een zelfstandig bestaan zonder hulp van de voedselbank.

De inzet is om van elke deelnemer binnen drie maanden duidelijk te hebben welke hulpverlener bijstand verleent. Bij de Utrechtse voedselbanken werken 15 à 20 financieel vrijwilligers onder begeleiding van sociaal juridische professionals.

Doel is om de nodige ondersteuning te bieden aan de deelnemers: het verrichten van intakes, de financiële huishouding in kaart brengen, screenen op rechtmatig gebruik van de voedselbank, adviseren of verwijzen over zaken als uitkeringen, werk, toeslagen, wonen en gemeentelijke regelingen. In totaal hebben het afgelopen jaar 1510 financiële checks en interventies plaatsgevonden (in 2023 waren dit er 1704).

De 1510 financiële checks is onder te verdelen in 439 nieuwe intakes en 1071 intakegesprekken. Tijdens deze gesprekken kijken we samen met onze deelnemers opnieuw naar hun situatie en mogelijkheden. We bespreken wat er veranderd is, welke ondersteuning nog nodig is en welke stappen gezet kunnen worden.

U-Centraal is de organisatie die de werving, opleiding en coördinatie van de financieel vrijwilligers voor ons verzorgt. De samenwerking tussen professionals en vrijwilligers verloopt goed. De professionele inzet bestaat uit werving, selectie en behoud van vrijwilligers, zorgen voor continuïteit, scholing en kwaliteit van de werkzaamheden die de vrijwilligers uitvoeren. In het bestuur van Voedselbank Utrecht is de portefeuillehouder Deelnemers de contactpersoon voor U-Centraal en neemt deel aan de halfjaarlijkse overleggen met alle financieel vrijwilligers.

Bestuur

Alle bestuursleden doen hun werkzaamheden onbezoldigd op vrijwillige basis. Gemaakte kosten kunnen gedeclareerd worden conform de geldende onkostenregeling.

Geen van de bestuursleden heeft een andere (neven)functie die strijdig is met de belangen van Voedselbank Utrecht of die zou kunnen leiden tot belangenverstrengeling.

Het huidige bestuur van Voedselbank Utrecht is enerzijds een hands-on bestuur. Het houdt voeling met de praktijk door af en toe de handen uit de mouwen te steken. Weten wat er speelt is de basis om gedragen beleidskeuzes te maken. Daarnaast is het een bestuur dat zich bezighoudt met een aantal strategische discussies:

- De langetermijnvisie op huisvesting: winkelconcepten in de hele stad of alleen daar waar er aanleiding voor is?
- Eenheid en verscheidenheid met betrekking tot de uitgiftepunten: waar kies je voor een gezamenlijke lijn en waar kan differentiatie een meerwaarde zijn? (Bijvoorbeeld winkelacties in de eigen wijk)
- Hoe eenduidig is onze bestuursstructuur? We hebben uitgiftepunten die rechtstreeks onder de SVU vallen, maar soms zit er nog een stichtingsstructuur of ander samenwerkingsverband tussen.

samenwerkingsverband tussen. In 2024 is één van deze tussenliggende stichtingen opgeheven. De Stichting Voedselbank Overvecht is per 1 augustus opgeheven en volledig geïntegreerd in Voedselbank Utrecht. Dat is een intensief maar vruchtbaar proces geweest, waar we erg blij mee zijn.

Communicatie

met belanghebbenden

Het bestuur vergadert eens per maand of vaker als dit nodig is. Twee à drie keer per jaar is er een gezamenlijke bijeenkomst van bestuur en coördinatoren over de koers van de organisatie. Met de coördinator Centraal Magazijn en de coördinatoren van de uitgiftepunten wordt gemiddeld zes keer per jaar overleg gevoerd over met name operationele zaken.

Binnen het Centraal Magazijn is er een tweemaandelijks overleg met de dagcoördinatoren en er is een separaat overleg met de chauffeurs. Vanuit het bestuur is er geregeld (3 à 4 per jaar) overleg met de beleidsambtenaar van de gemeente.

Met periodieke interne nieuwsbrieven, via de website, via sociale media en via persoonlijke contacten van het bestuur en de overige vrijwilligers van SVU worden de stakeholders en belanghebbenden over de voortgang en de resultaten geïnformeerd.

Sociaal return en toegankelijkheid

We onderschrijven het belang voor social return en de toegankelijkheid van onze voorzieningen voor alle bewoners van Utrecht. Als vrijwilligersorganisatie hebben we geen medewerkers in dienst. Iedereen is welkom om bij de voedselbank als vrijwilliger te komen helpen.

De vrijwilligers zijn zo een afspiegeling van de bevolking. Geregeld komen er mensen die vanuit een re-integratietraject weer arbeidsritme en -plezier komen opdoen.

We willen toegankelijk zijn voor alle inwoners van Utrecht, zowel letterlijk als figuurlijk. Veel uitgiftepunten zijn als onderdeel van de wijk ontstaan en hebben daarin ook hun inbedding gevonden. De huisvesting in wijkcentra heeft ook de aansluiting op de wijknetwerken verbeterd. Er wordt daarnaast actief gezocht naar samenwerking met de buurtteams. We streven ernaar om op alle plekken uiting te geven aan 'de drie W's': welkom, warmte en waardigheid om de toegankelijkheid ook daadwerkelijk te laten ervaren door onze deelnemers.

Financiën

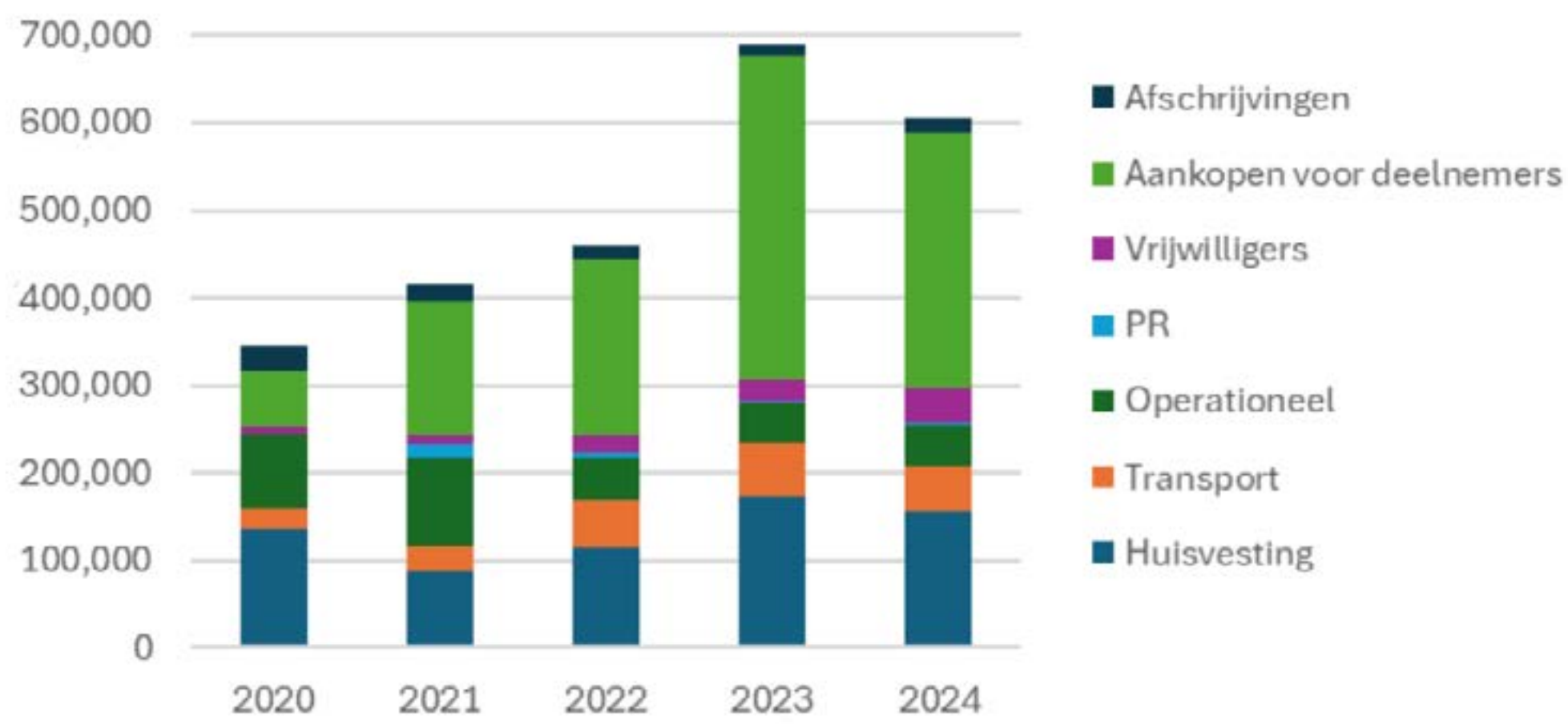
Over de afgelopen vijf jaren heeft de SVU financieel een robuuste basis kunnen bouwen dankzij onze donateurs, subsidies en een gezond financieel beleid. In onderstaande grafiek is te zien hoe 2024 zich verhoudt tot de nadere jaren.

Kosten 2024

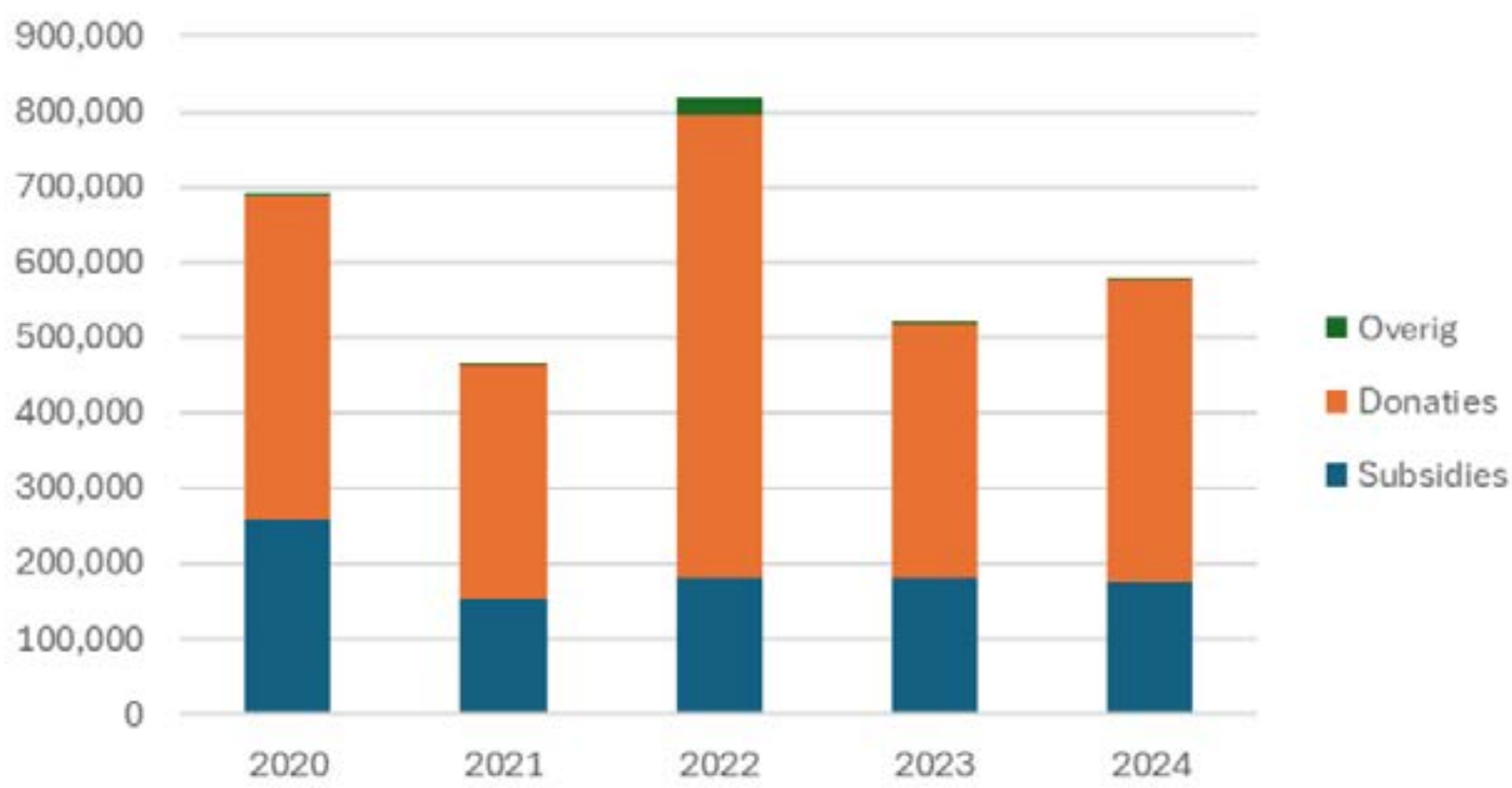
De trend is dat de kosten vrijwel ieder jaar toenemen. Dit is vooral het gevolg van het meer bijkopen van gezond voedsel en de toegenomen huisvestingskosten. In 2024 zijn de kosten afgenomen. De kosten waren in 2024 lager dan in 2023 omdat er in 2024 minder huishoudens een beroep deden op de voedselbank.

Opbrengsten 2024

De opbrengsten fluctueren sterk. In 2022 werd nog een record aan donaties gehaald. In 2024 namen de donaties weer licht toe. We zien over de jaren een stijgend aantal donaties per week binnenkomen, maar de absolute bedragen zoals die in 2022 werden gehaald worden nog niet geëvenaard. Onze subsidie verlener, de gemeente Utrecht, neemt gelukkig een aantal van onze vaste kosten voor haar rekening. Daarnaast zijn er een beperkt aantal fondsen die grotere bedragen schenken die vooral in gezond voedsel worden geïnvesteerd. Daarnaast worden er eenmalige acties voor onze deelnemers van betaald.

Figuur 1: Kosten 2024

Figuur 2: Opbrengsten 2024

Voedselbank Utrecht kan alleen doorgaan als we een gezonde reserve hebben. Gelukkig zijn wij de afgelopen jaren in staat geweest onvoldoende reserves op te bouwen, zodat we ook als het wellicht even tegenzit dezelfde producten kunnen blijven leveren.

Dekking 2024

Voor de dekking van de kosten is Voedselbank Utrecht geheel afhankelijk van giften van particulieren, instellingen, fondsen en bedrijven en subsidies van de gemeentelijke overheid.

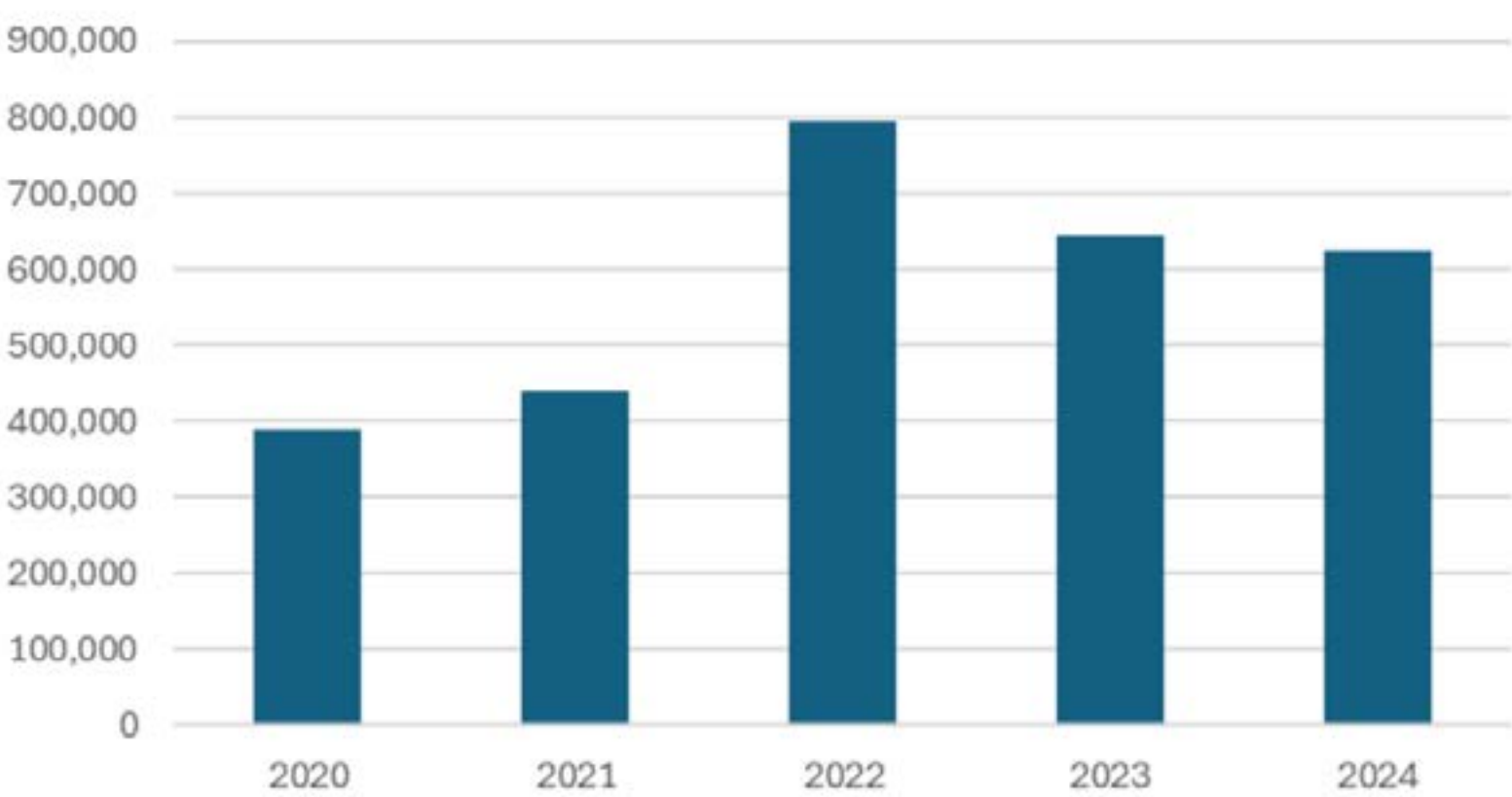
Subsidies

Voor 2022 tot 2026 heeft de gemeente Utrecht een subsidie toegekend voor de huisvestingskosten van het Centraal Magazijn aan de Arkansasdreef. Deze subsidie dekt ook een deel van de energiekosten, belastingen, ongediertebestrijding, de brandveiligheid en overige huisvestingskosten.

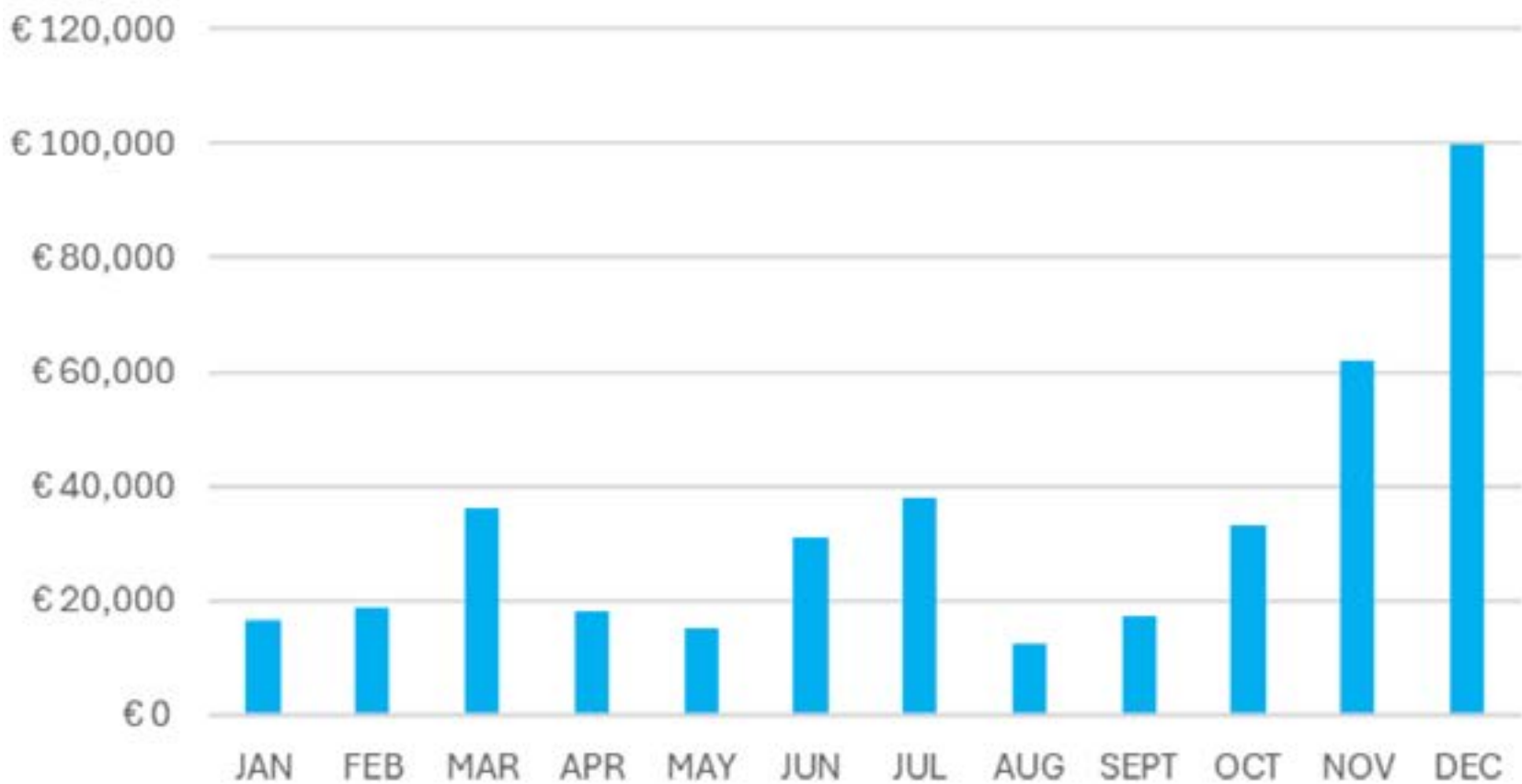
Naast deze subsidie voor huisvesting ontvangen we jaarlijks een subsidie van de gemeente Utrecht in het kader van de regeling Vrijwillige inzet voor Elkaar. Deze subsidie dekt een deel van de exploitatiekosten, de kosten voor vrijwilligersbeleid, arbo-materialen, etc. Tevens is er een bedrag toegekend om extra coördinatie-uren mogelijk te maken. Voor de maandelijkse huurkosten van de voedselbankwinkel NOA in Tamarinde (Overvecht) hebben we een vierjarige subsidie ontvangen van Wijkaanpak Samen voor Overvecht.

Giften en donaties

De exploitatiekosten die niet uit de subsidies kunnen worden gedekt, worden betaald uit giften en donaties van particulieren, bedrijven, kerken, scholen en instellingen. Wij merken dat er veel mensen in de samenleving zijn die onze deelnemers een warm hart toedragen. Er zijn mensen die ons, soms al jaren, maandelijks ondersteunen. Maar ook krijgen wij giften die zijn ingezameld bij bijvoorbeeld een huwelijksfeest, jubileum of andere feestelijkheden. Het stelt ons het komend jaar in staat om onze exploitatiekosten te betalen en indien er onvoldoende aanbod is aan gezonde verse en of houdbare producten

Figuur 3: Reserves 2020-2024

Figuur 4: Donaties 2024

Bijdragen fondsen

Met ondersteuning vanuit een aantal fondsen is er eind 2020 gestart met het Project Structureel Vers. Met als doel om de voedselpakketten te voorzien van verse groenten en fruit, aardappelen en eieren. Ook in 2024 hebben fondsen het weer mogelijk gemaakt dat er elke week extra verse producten lokaal konden worden ingekocht voor onze deelnemers. Een van de fondsen zorgt er al jaren voor dat een deel van de kosten van de coördinator worden vergoed. In het najaar van 2022 is besloten om ook houdbare producten te gaan bijkopen omdat de aanvoer hiervan in de zomer zo goed als stil was komen te liggen. In 2024 is voor 226.000 euro aan voedsel bijgekocht voor de deelnemers. Dit hebben we gefinancierd uit de ontvangen donaties.

Fondsen zorgden er ook voor dat we de deelnemers in 2024 tweemaal konden verrassen met een cadeaubon van de Hema.

Exploitatiekosten

De exploitatiekosten stijgen. De hoge energie- en brandstofprijzen hebben ook voor de voedselbank geleid tot hogere kosten. Door de vele publiciteit over de stijgende armoede konden we de kosten voor publiciteit en fondswerving laag houden.

Negatief resultaat

In 2024 hebben we een deel van onze reserves ingezet en besteed aan onze doelstelling om extra voedsel bij te kopen voor de deelnemers. Ook is er geld geïnvesteerd in een nieuwe moderne bestelbus.

Risico's en onzekerheden voor de toekomst

Wij zijn voor de uitgifte van de voedsel-pakketten afhankelijk van de producten die we ontvangen. Onze toeleveranciers stellen, zeer begrijpelijk, als eis dat wij werken conform de voor de voedselbank opgestelde voorschriften van de Nederlandse Voedsel en Waren-autoriteit. We voorzien dat we enerzijds minder toevoer van voedsel blijven houden, en anderzijds met gerichte acties meer deelnemers willen gaan bereiken. Dit stelt ons voor uitdagingen om aan voldoende voedsel te blijven komen en zet ons ook aan het denken over huisvesting en uitgifte: hoe kunnen we ervoor zorgen dat we deelnemers goed kunnen verwelkomen en slimme distributie en uitgifte vorm kunnen geven?

Dat vraagt een niet-aflatende investering bij de vrijwilligers in kennis en knowhow op dit gebied, maar ook in het scheppen van de juiste randvoorwaarden en de daarvoor benodigde materialen. Denk hierbij aan koelcellen, koelboxen, gekoelde transportmiddelen etc.

Onze organisatie moet op orde zijn, en we moeten over voldoende vrijwilligers beschikken. Dat is de basis van ons werk. Daarnaast vraagt de borging van de financiële toestroom van gelden ten behoeve van deze investeringen, ieder jaar opnieuw extra aandacht van ons als bestuur. Vooral ook omdat de beschikbaarheid van gezond (vers én houdbaar) voedsel een punt van zorg voor ons vormt. Niet elke week zijn wij in staat een gevarieerd pakket samen te stellen met voldoende (verse) producten uit de voedselstromen die wij binnen krijgen. De beweging bij supermarkten en detailhandel om steeds meer aandacht te besteden aan de efficiency van hun logistieke proces zien wij terug in de afname van voedsel voor de voedselbanken. Naast Fondsenwerving blijft Voedselverwerving daarmee een meerjarige prioriteit voor ons als bestuur van de SVU.

Het feit dat wij de laatste jaren (soms fors) extra voedsel moeten inkopen, weerhoudt ons er niet van om aan het landelijke project Onder de Radar mee te blijven doen om potentiële deelnemers te bereiken. Ook in 2025 blijft dat één van onze prioriteiten.

En dan de grotere maatschappelijke context waarin we opereren. Die is uiterst onzeker.

Dat was al zo, en zeker nu Trump president in de Verenigde Staten is geworden. Hoe lang gaat de oorlog in Oekraïne duren? Wat gebeurt er met de mondiale verhoudingen? Wat zijn de effecten van de klimaatcrisis? Wat zijn de effecten van dit alles op de economische groei? Wat betekent dit voor het aantal deelnemers aan de Voedselbank? De tijd zal het ons leren.

We moeten als voedselbanken voorbereid zijn op diverse scenario's. Positief is in ieder geval dat in slechte economische tijden mensen en organisaties in Nederland maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen en gulle giften doen aan de voedselbanken. Dat hebben we eerder gezien bij de coronacrisis en ook bij de energiecrisis.

Bestuurs- samenstelling

per 31-12-2024

We zijn onze vrijwilligers en donateurs bijzonder dankbaar voor hun inzet en betrokkenheid. Met hun steun kijken we vol vertrouwen uit naar de komende jaren!

Voorzitter
Peter Steijn

Secretaris
Betty Mostard

Penningmeester
Ruut Schalijs

Algemeen lid
Harm Veling

Algemeen lid
Marjan Vogel

Colofon

Redactie

Team Communicatie Voedselbanken Nederland

Fotografie

Vrijwilligers van de voedselbanken

Vormgeving

Dokdesign

Copyright

Dit jaarverslag is een uitgave van Voedselbank Utrecht
Arkansasdreef 32G, 3565 AR Utrecht
06 401 272 95
voedselbankutrecht.nl
helpen@voedselbankutrecht.nl

Vind ons op social media